

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

laatinut ALECTIA A/S

Annettu: 18.05.2015
Korvaa: 22.11.2012
Versio: 3

KOHTA 1: AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

- 1.1. Tuotetunniste:** **KERABIT KBL 20/100**
Tuotenro 346
- 1.2. Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella:** Kumibitumieristysten pohjustusaine.
- 1.2.2. Toimialakoodi** F 41 Talonrakentaminen
F 42 Maa- ja vesirakentaminen
- 1.2.3. Käyttötarkoituskoodi** 13 Rakennusmateriaalit
- 1.3. Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot:** Nordic Waterproofing Oy, Puistokatu 25-27, 08150 Lohja, puh. 010 851 1000, S-posti: info@kerabit.fi
- 1.4. Häät puhelinnumero:** Soita Myrkytystietokeskus, puh. (09) 471 977 (suora) tai (09) 4711 (vaihe) myrkytystapauksissa. Avoimna 24 t/vrk.

KOHTA 2: VAARAN YKSILÖINTI

- 2.1. Aineen tai seoksen luokitus:**
- DPD-luokitus: R10 Xn; R20/21 Xi; R38 (1999/45/EY).
CLP-luokitus: Flam. Liq. 3; H226 Acute Tox. 4; H312 Acute Tox. 4; H332 Skin Irrit. 2; H315 (CLP 1272/2008)

2.2. Merkinnät:		Varoitusmerkillä Huomiosanalla
Sisältää:	Ksyleeni.	
Vaaralausekkeet:	Syttyvä neste ja höyry. (H226) Haitallista joutuessaan iholle. (H312) Ärsyttää ihoa. (H315) Haitallista hengitettynä. (H332)	
Turvalausekkeet:	Suojaa lämmöltä/kipinöiltä/avotulelta/kuumilta pinnoilta. – Tupakointi kielletty. (P210) Vältä höyryn hengittämistä. (P261) Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta /kasvonsuojainta. (P280) Ota yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin, jos ilmenee pahoinvointia. (P312) Hävitä sisältö/pakkaus on toimitettava ongelmajätteen vastaanottopaikkaan. (P501)	VAROITUS
Täydentävät tiedot:	Ei.	

- VOC-merkinnät:** VOC-raja-arvo (kat. A/h): 750 g/l (2010).
Tuotteen VOC-pitoisuus: max. 643 g/l.

- 2.3. Muut vaarat:** Tämä tuote ei sisällä PBT- tai vPvB-aineita.

KOHTA 3: KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.2. Seokset**

CAS-nro EY-nro	REACH rek.nro	%	Kemiallinen nimi:	DSD- luokitus CLP- luokitus	Huom.:
1330-20-7 215-535-7	01- 2119488216- 32	55-75	Ksyleeni*	R10 Xn; R20/21 Xi; R38 Flam. Liq. 3; H226 Acute Tox. 4; H312 Acute Tox. 4; H332 Skin Irrit. 2; H315	1, 2
8052-42-4 232-490-9	01- 2119480172- 44	20-30	Bitumi	Ei	-
40027-38-1 254-754-2	-	< 0,5	Oleaatti, yhdiste (Z)-N-oktadek-9- enyylipropaani-1,3-diamiinin kanssa	C; R34 Xn; R22 N; R50 Skin. Corr. 1B; H314 Acute Tox. 4; H302 Aquatic Acute 1; H400 (M-kerroin = 10)	-
100-41-4 202-849-4	-	-	*sisältää Etyylibentseeni	F; R11 Xn; R20 Flam. Liq. 2; H225 Acute Tox. 4; H332	1, 2, 4

R- ja H-lausekkeiden sanamuoto kohdassa 16

- 1) Aine on orgaaninen liuotin.
2) Aine on haihtuva.
4) Mahdollisesti syöpää aiheuttavat.

KOHTA 4: ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**

Hengitys: Raitis ilma ja lepo valvonnassa. Oireiden jatkuessa otettava yhteys lääkäriin. Kutsuttava ambulanssi, jos henkilö on tajuton. Jos potilas ei hengitä, on annettava tekohengitystä. Hengittävä potilas on asetettava kylkiasentoon ja pidettävä lämpimänä.

Iho: Poista heti saastuneet vaatteet. Pese aina iho huolellisesti saippualla ja vedellä. Käytä mahd. ihonpuhdistusainetta. Pesun jälkeen iho voidellaan rasvaisella voiteella. Jos on ihottumaa tai muita ihovaivoja: hakeudu lääkärin hoitoon.

Silmät: Huuhtelee heti huolellisesti vedellä vähintään 15 minuutin ajan. Poista mahd. piilolinssit. Avaa silmä kokonaan. Hakeudu lääkärin hoitoon, jos ärsytys jatkuu.

Nieleminen: Huuhtelee suu heti huolellisesti ja juo vettä. Älä oksenna. Hakeudu lääkärin hoitoon.

Palohaava: Huuhtelee vedellä kunnes kipu häviää. Älä irrota kiinni palanutta bitumia. Poista vaatteet, jotka eivät ole palaneet kiinni – hakeudu lääkäriin/sairaalaan; jos mahdollista, jatka huuhtelua kunnes lääkäri pääsee jatkamaan hoitoa.

Muut tiedot: Lääkärille annettava käyttöturvallisuustiedote tai etiketti.

4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet: Höyryjen hengitys tai ihokosketus voi aiheuttaa huimausta, tylsyyttä, päänsärkyä, pöhtymystä ja alennettua reaktiokykyä sekä tajuttomuutta pitoisuuksien ollessa korkeita. Ärsyttää ihoa. Silmiin joutuneet roiskeet voivat aiheuttaa ärsytystä. Höyryt voivat aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.

4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet: Ei erityistä, välitön hoito on välttämätön.

KOHTA 5: PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1. Sammutusaineet: Palo sammutetaan vaahdolla, jauheella, hiilihapolla tai vesisumulla.

5.2. Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat:

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet:

Älä käytä vesisuihkua, se levittää paloa.
Palossa voi muodostua mm. hiilimonoksidia, hiilidioksidia ja nokea.

On sovittava ympäristön mukaan – suurempiin paloihin käytetään kuitenkin yleensä koko suojauspuukkoa ja ilmalla varustettua hengityssuojainta.
Palopaikan lähellä olevat säiliöt siirretään tai pidetään viileinä vedellä/vesisumulla.

KOHTA 6: TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

- 6.1. Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa:** On oltava hyvä tuuletus. Käytä henkilökohtaisia suojavarusteita. Ota huomioon räjähdysvaara. Poista kaikki syttymislähteet.
- 6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet:** Jätteitä ei saa päästää viemäriin, maahan, vesistöihin, järviin ym.
- 6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet:** Jätteet kerätään granulaatilla, hiekalla tai vastaavalla palamattomalla materiaalilla ja pannaan jätesäiliöihin.
- 6.4. Viittaukset muihin kohtiin:** Suojavarustetyyppi – katso kohta 8.
Hävitys – katso kohta 13.

KOHTA 7: KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1. Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet:** Vältä iho- ja silmäkosketusta. Vältä höyryjen hengitystä. Sisätiloissa on käytettävä mekaanista tuuletusta. Tupakointi ja avotulen käyttö kielletty.
- 7.2. Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet:** Säilytettävä tiiviisti suljetussa pakkauksessa viileässä ja hyvin tuuletetussa paikassa. Noudata tulenarkojen nesteiden säilytystä koskevia sääntöjä. Säilytettävä varmasti, lasten ulottumattomissa eikä elintarvikkeiden, rehuaineiden, lääkkeiden ym. kanssa tai lähellä.
- 7.3. Erityinen loppukäyttö:** Katso käyttö – kohta 1.

KOHTA 8: ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1. Valvontaa koskevat muuttujat:****HTP-arvot**

Aineen nimi	Tunnistenumero	Raja-arvo	Huomaus
Ksyleeni	CAS-nro: 1330-20-7 EY-nro: 215-535-7	50 ppm 220 mg/m ³ (8 h) 100 ppm 440 mg/m ³ (15 min)	Iho
Etylibentseeni	CAS-nro: 100-41-4 EY-nro: 202-849-4	50 ppm 220 mg/m ³ (8 h) 200 ppm 880 mg/m ³ (15 min)	Iho
Oikeusperusta:	HTP-arvot 2014.		
Huomautuksia:	Iho: Imeytyy ihon läpi.		
Mittausmenetelmät:	Mainittujen raja-arvojen noudattamista voidaan tarkistaa työhygieenisillä mittauksilla.		

DNEL-arvot

Aineen nimi	DNEL-arvot
Bitumi	Työntekijät: 2,9 mg/m ³ /8h (aerosoli - hengitysteitse) Kuluttajat: 0,6 mg/m ³ /24h (aerosoli - hengitysteitse)
Ksyleeni	Työntekijät: Hengitys (pitkäaikainen altistus - systeemiset vaikutukset) 77 mg/m ³ Ihon kautta (pitkäaikainen altistus - systeemiset vaikutukset) 180 mg/kg bw/day Kuluttajat: Hengitys (pitkäaikainen altistus - systeemiset vaikutukset) 14,8 mg/m ³ Suun kautta (pitkäaikainen altistus - systeemiset vaikutukset) 1,6 mg/kg bw/day Ihon kautta (pitkäaikainen altistus - systeemiset vaikutukset) 108 mg/kg bw/day

8.2. Altistumisen ehkäiseminen

Asianmukaiset tekniset torjuntatoimenpiteet:

On oltava hyvä tuuletus. Juoksevan veden ja silmänhuuhtelupullon on oltava lähellä. Työalueella ei saa tupakoida, syödä, juoda eikä säilyttää tupakkaa, ruokaa tai juomia. Henkilökohtaisia suojarusteita ei saa säilyttää muiden vaatteiden lähellä. Suojarusteita ei saa käyttää ruokatauoilla. Pese kädet ennen taukoja, aterioita, WC:ssä käyntejä ja tehdyn työn jälkeen. Käytä mietoa saippuaa ja vettä ja sen jälkeen rasvaista voidetta. Vettä ja puhdistusainetta on otettava mukaan, jos työtä ei tehdä työmaaparakin tai kokoontumispaikan lähellä.

Henkilökohtaiset suojoimenpiteet, kuten henkilönsuojaimet

Hengityksensuojaus:

Käytä ilmalla varustettua kokonaamaria. Lyhytaikaisessa työssä (enintään 1 tunti päivässä) voi käyttää A2-suodattimella varustettua kokonaamaria.

Käsien suojaus:

Käytä esim. nitrilikumista valmistettuja suojakäsineitä (paksuus $\geq 0,36$ mm, tunkeutumisaika noin 40 minuuttia) mahd. puuvillasisäkäsineillä. Suojakäsineet 4H-käsineet, Barrier tai vast. mahd. puuvillakäsineet ja lisäksi suositellaan ohutta käsineitä (tunkeutumisaika > 480 minuuttia).

Silmien tai kasvojen suojaus:

Käytä kasvonsuojainta roiskeita aiheuttavassa työssä. Ei tärkeä, kun käyttää kokonaamaria.

Ihonsuojaus:

Käytä suoja-pukua tai haalareita, jos työ on niin likaista, että tavalliset työvaatteet eivät suojaa ihokosketukselta tuotteen kanssa. Roiskeita aiheuttavassa työssä on lisäksi käytettävä huppua, kypärää tai suurella lipalla varustettua lakkia.

Ympäristöaltistumisen torjuminen:

Ei erityisiä.

KOHTA 9: FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1. Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto:	Musta, nestemäinen	Höyrynpaine:	Ei määrätty
Haju:	Luonteenomainen	Höyryntiheys:	Ei tietoja
Hajukynnys:	Ei tietoja	Suhteellinen tiheys:	0,910 g/cm ³
pH:	Ei merkityksellinen	Liukoisuus:	Liukenee orgaaniseen liuottimeen
Sulamis- tai jäätymispiste:	Ei tietoja	Jakautumiskerroin: n-oktanol/vesi:	Ei tietoja
Kiehumispiste ja kiehumisalue:	> 130 °C	Itsesyttymislämpötila:	> 430 °C
Leimahduspiste:	27 °C	Hajoamislämpötila:	Ei tietoja
Haihtumisnopeus:	Ei tietoja	Viskositeetti:	Ei tietoja
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut):	Ei tietoja	Räjähävyys:	Ei tietoja
Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja:	1-7 til.-%	Hapettavuus:	Ei merkityksellinen

9.2. Muut tiedot

Sekoittuu veteen: Ei

KOHTA 10: STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1. Reaktiivisuus:	Ei reaktiivinen normaaleissa käyttö- ja varastointiolosuhteissa.
10.2. Kemiallinen stabiilisuus:	Tuote on stabiili käytettäessä toimittajan ohjeiden mukaan
10.3. Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus:	Höyryt voivat syttyä leimahduspisteen ylittävissä lämpötiloissa muodostaen räjähtäviä sekoituksia ilman kanssa. Höyryt ovat ilmaa raskaampia ja leviävät pitkin lattiaa.
10.4. Vältettävät olosuhteet:	Vältä lämpöä, avotulta ja syttymislähteitä.
10.5. Yhteensopimattomat materiaalit:	Vältä voimakkaita hapettimia.
10.6. Vaaralliset hajoamistuotteet:	Korkeissa lämpötiloissa voi muodostua terveydelle vaarallisia hajoamistuotteita.

KOHTA 11: MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1. Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista**

Hengitys:	Terveydelle haitallista hengitettynä. Höyryjen hengitys voi aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä, huimausta, tylsyyttä, päänsärkyä, päihtymystä ja alennettua reaktiokykyä sekä tajuttomuutta pitoisuuksien ollessa korkeita. 1330-20-7: LC50 (hengitettynä, rotta): 5000 ppm/4 h 100-41-4: LC50 (hengitettynä, rotta): 4000 ppm/4 h
Iho:	Terveydelle haitallista joutuessaan iholle. Ärsyttää ihoa. Ksyleeni voi imeytyä ihon läpi. 1330-20-7: LD50 (ihon kautta, kani): > 1700 mg/kg 100-41-4: LD50 (ihon kautta, kani): 17800 µL/kg
Silmät:	Roiskeet silmiin ja höyryt ärsyttävät.
Nieleminen:	Voi olla ärsyttävää. Voi tuntua pahalta. 1330-20-7: LD50 (suun kautta, rotta): 4300 mg/kg 100-41-4: LD50 (suun kautta, rotta): 3500 mg/kg
Pitkäaikaisvaikutukset:	Pitkäaikainen/toistuva höyryjen hengitys tai ihokosketus voivat vahingoittaa maksaa, munuaisia ja keskushermostoa, esim. aivoja, jolloin oireina voivat olla mm. väsymys, päänsärky, keskittymis- ja muistihäiriöt. Tuote sisältää ksyleeniä, joka saattaa vahingoittaa lisääntymiskykyä. Pitkäaikainen ja toistuva ihokosketus tuotteeseen saattaa aiheuttaa ihosyöpää. IARC (kansainvälinen syöväntutkimuskeskus) arvioi, että joissakin eläinkokeissa bitumiliuoksilla on ollut syöpää aiheuttava vaikutus iholle sivellytinä. IARC arvioi, että etyylibentseeni saattaa mahdollisesti aiheuttaa syöpää ihmisille (ryhmä 2B).

KOHTA 12: TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1. Myrkyllisyys:	Tuotetta ei tarvitse luokitella. Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän. Bitumia ei pidetä ympäristölle haitallisena. 1330-20-7: LC50, kalat, 24 h: 1.080.000 ug/l EC50, levät, 24 h: 100.000 ug/l
12.2. Pysyvyys ja hajoavuus:	Testitiedot eivät ole saatavissa. Bitumi on hyvin hitaasti hajoavaa.
12.3. Biokertyvyys:	Tietoja biokertyvyydestä ei ole selvitetty.
12.4. Liikkuvuus maaperässä:	Testitiedot eivät ole saatavissa.
12.5. PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset:	Tämä tuote ei sisällä PBT- tai vPvB-aineita.
12.6. Muut haitalliset vaikutukset:	Tuote kelluu vedessä. Voi levitä vesiympäristössä.

KOHTA 13: JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1. Jätteiden käsittelymenetelmät**

Jätteet, jäännökset ym. on jätettävä kemikaalijätteinä kansallisten ja paikallisten sääntöjen mukaisesti.

EWC-koodi: 08 01 11

Tuotteen kanssa saastuneet absorptioaineet (granulaatti, hiekka ym.), käytetyt suojarusteet ym. EWC-koodi: 15 02 02.

KOHTA 14: KULJETUSTIEDOT

Kuljetus on toteutettava kansallisten ja/tai kansainvälisten vaarallisen rahdin kuljetusta koskevien sääntöjen mukaisesti.

ADR/RID

14.1. YK-numero	14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	14.3. Kuljetuksen vaaraluokka	14.4. Pakkausryhmä	14.5. Ympäristö vaarat	Muut tiedot
1139	PINNOITELIUOS	3	III	Ei	Vaaran tunnusnumero 30

IMDG

14.1. YK-numero	14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	14.3. Kuljetuksen vaaraluokka	14.4. Pakkausryhmä	14.5. Ympäristö vaarat	Muut tiedot
1139	COATING SOLUTION	3	III	Ei	EmS: F-E, S-E

ADN

14.1. YK-numero	14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	14.3. Kuljetuksen vaaraluokka	14.4. Pakkausryhmä	14.5. Ympäristö vaarat	Muut tiedot
1139	COATING SOLUTION	3	III	Ei	-

IATA

14.1. YK-numero	14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	14.3. Kuljetuksen vaaraluokka	14.4. Pakkausryhmä	14.5. Ympäristö vaarat	Muut tiedot
1139	COATING SOLUTION	3	III	Ei	-

14.6. Erityiset varotoimet käyttäjälle:

Ei mitään.

14.7 Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti:

Ei sovellettavissa.

KOHTA 15: LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö:

Alle 18-vuotiaat eivät saa käsitellä tuotetta. Erityiset säännöt koskevat opiskelevia nuoria. Tuotteen ruiskutusta on vältettävä.

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi:

Kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole suoritettu.

KOHTA 16: MUUT TIEDOT

Muutokset:	3. painos. Muutokset kohdissa 2, 3, 4, 6, 8, 10, 11, 12 ja 16.
Lyhenteet:	<p>PBT: Hitaasti hajoava, biokertyvä, myrkyllinen (Persistent, Bioaccumulative and Toxic). vPvB: Hyvin hitaasti hajoava, hyvin biokertyvä (very Persistent and very Bioaccumulative). VOC: Haihtuva orgaaninen yhdiste (Volatile Organic Compound). DSD: Ainedirektiivi (Dangerous Substance Directive). DPD: Seosdirektiivi (Dangerous Preparation Directive). CLP: CLP-asetus (1272/2008) (Classification, Labelling and Packaging). DNEL: Johdettu vaikutukseton altistumistaso (Derived No Effect Level). LD50: Kuolettava annos 50 % (Lethal Dose 50 %). LC50: Tappava pitoisuus 50 % (Lethal Concentration 50 %). EC50: 50% vaikuttava pitoisuus (Effect Concentration 50 %). F: Helposti syttyvä. C: Syövyttävä. Xn: Haitallinen. Xi: Ärsyttävä. N: Ympäristölle vaarallinen. Flam. Liq.: Syttyvä neste. Acute Tox.: Välitön myrkyllisyys. Skin Corr.: Ihosyövyttävyys. Skin Irrit.: Ihoärsytys. Aquatic Acute: Vesiympäristölle vaarallinen.</p>
R-lausekkeista:	<p>R10 Syttyvä. R11 Helposti syttyvä. R20 Terveydelle haitallista hengitettynä. R20/21 Terveydelle haitallista hengitettynä ja joutuessaan iholle. R22 Terveydelle haitallista nieltynä. R34 Syövyttävä. R38 Ärsyttää ihoa. R50 Erittäin myrkyllistä vesielioille.</p>
H-lausekkeista:	<p>H225 Helposti syttyvä neste ja höyry. H226 Syttyvä neste ja höyry. H302 Haitallista nieltynä. H312 Haitallista joutuessaan iholle. H314 Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa. H315 Ärsyttää ihoa. H332 Haitallista hengitettynä. H400 Erittäin myrkyllistä vesielioille.</p>
Koulutusvaatimukset:	Käyttäjän on osattava suorittaa työ, hallittava tarpeelliset turvatoimet ja tunnettava tämän käyttöturvallisuustiedotteen sisältö.
Muut tiedot:	Tätä tuotetta on säilytettävä, käsiteltävä ja käytettävä hyvän teollisen työhygieenisen käytännön mukaisesti.
Käyttöturvallisuustiedotteesta vastaa (s-posti):	Susanne Brandt Hansen (sbha@alectia.com)

Loppuhuomautus: Koska emme tunne käyttäjän työolosuhteita emmekä voi niihin vaikuttaa, huomautamme, että käyttäjälle kuuluu aina tarpeellisiin toimenpiteisiin ryhtyminen voimassa olevien sääntöjen noudattamiseksi. Tämä käyttöturvallisuustiedote on laadittu toimittajan antamien tietojen sekä voimassa olevan EU- ja kansallisen lainsäädännön pohjalta.